

2018/0356M(NLE)

14.10.2019

NÁVRH ZPRÁVY

obsahující návrh nelegislativního usnesení o návrhu rozhodnutí Rady
o uzavření Dohody o volném obchodu mezi Evropskou unií a Vietnamskou
socialistickou republikou
(06050/2019 – C9-0023/2019 – 2018/0356M(NLE))

Výbor pro mezinárodní obchod

Zpravodaj: Jan Zahradil

OBSAH

Strana

NÁVRH NELEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
--	---

NÁVRH NELEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody o volném obchodu mezi Evropskou unií a Vietnamskou socialistickou republikou (06050/2019 – C9-0023/2019 – 2018/0356M(NLE))

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (06050/2019),
- s ohledem na návrh Dohody o volném obchodu mezi Evropskou unií a Vietnamskou socialistickou republikou (0000/2019),
- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady o uzavření Dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé (0000/2019),
- s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 91 odst. 1, čl. 100 odst. 2, čl. 207 odst. 4 prvním pododstavcem, čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) a čl. 218 odst. 7 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (C9-0023/2019),
- s ohledem na Rámcovou dohodu o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé podepsanou v Bruselu dne 27. června 2012, která vstoupila v platnost v říjnu 2016¹,
- s ohledem na posudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. května 2017 ve věci 2/15² v souladu s čl. 218 odst. 11 SFEU, který si Komise vyžádala dne 10. července 2015,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2016 o nové a inovativní budoucí strategii pro obchod a investice³,
- s ohledem na sdělení Komise s názvem „Obchod pro všechny: cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice“,
- s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 22. prosince 2009 o vedení dvoustranných jednání o dohodě o volném obchodu s jednotlivými členskými státy Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN),
- s ohledem na směrnice ze dne 23. dubna 2007 pro sjednávání meziregionálních dohod o volném obchodu s členskými státy ASEAN,

¹ Úř. věst. L 329, 3.12.2016, s. 8.

² Posudek Soudního dvora ze dne 16. května 2017, 2/15, ECLI:EU:C: 2017:376.

³ Úř. věst. C 101, 16.3.2018, s. 30.

- s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2016 o Vietnamu⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2017 o svobodě projevu ve Vietnamu, zejména o případu Nguyen Van Hoy⁵,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2018 o Vietnamu, zejména o situaci politických vězňů⁶,
 - s ohledem na rozhodnutí evropské veřejné ochránkyně práv ze dne 26. února 2016 ve věci 1409/2014/MHZ o neprovedení předběžného posouzení dopadu dohody o volném obchodu mezi EU a Vietnamem na lidská práva Evropskou komisí⁷,
 - s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU), a zejména na hlavu V této smlouvy týkající se vnější činnosti Unie,
 - s ohledem na SFEU, a zejména na články 91, 100, 168 a 207 ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bod v) této smlouvy,
 - s ohledem na své legislativní usnesení ze dne ...⁸ o návrhu rozhodnutí,
 - s ohledem na čl. 105 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A9-0000/2019),
- A. vzhledem k tomu, že Vietnam je pro Evropskou unii strategickým partnerem a že EU a Vietnam mají společný program ve snaze stimulovat růst a zaměstnanost, zvyšovat konkurenceschopnost, bojovat proti chudobě a dosáhnout cílů udržitelného rozvoje a pojí je rovněž pevné odhodlání k tomu, aby byla zahájena obchodní výměna a fungoval mnohostranný obchodní systém;
- B. vzhledem k tomu, že tato dohoda je druhou dvoustrannou obchodní dohodou uzavřenou mezi EU a členským státem sdružení ASEAN a že je důležitým krokem k meziregionální dohodě o volném obchodu; vzhledem k tomu, že tato dohoda spolu s dohodou o volném obchodu mezi EU a Singapurskou republikou, s níž Parlament vyslovil souhlas dne 13. února 2019, poslouží také jako vzor pro dohody, které v současnosti EU sjednává s ostatními významnými ekonomikami sdružení ASEAN;
- C. vzhledem k předpokladu, že 90 % budoucího celosvětového hospodářského růstu bude vytvářeno mimo Evropu, zejména v Asii;
- D. vzhledem k tomu, že Vietnam vstoupil v roce 2007 do WTO a v současnosti je jednou z nejotevřenějších a pro volný obchod nejprůhodnějších ekonomik na světě, o čemž

⁴ Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 122.

⁵ Úř. věst. C 369, 11.10.2018, s. 73.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2018)0459.

⁷ <https://www.ombudsman.europa.eu/cs/decision/en/64308>

⁸ Přijaté texty, P9_TA(0000)0000.

svědčí 16 obchodních dohod, které uzavřel s 56 zeměmi;

- E. vzhledem k tomu, že Vietnam je zakládajícím členem Komplexní a progresivní dohody o transpacifickém partnerství (CPTPP) a účastní se probíhajících jednání o Regionálním komplexním hospodářském partnerství (RCEP);
- F. vzhledem k tomu, že Vietnam má vzkvétající, konkurenceschopnou a propojenou ekonomiku s téměř 100 milionů občanů, rostoucí střední třídou a mladou a dynamickou pracovní silou;
- G. vzhledem k tomu, že Vietnam je také jednou z nejrychleji rostoucích zemí v rámci sdružení ASEAN, přičemž v období 2000–2018 činila průměrná míra růstu jeho HDP přibližně 6,51 %;
- H. vzhledem k tomu, že EU je v současné době pro Vietnam po Číně a Jižní Koreji třetím největším obchodním partnerem a po USA druhým největším vývozním trhem; vzhledem k tomu, že vývoz z EU do této země rostl v posledních deseti letech rok od roku v průměru o 5–7 %;
- 1. zdůrazňuje, že dohoda o volném obchodu mezi EU a Vietnamem (dále jen „dohoda EVFTA“) je nejkompaktnějším a nejambicióznějším ujednáním, kterého kdy bylo mezi EU a rozvojovou zemí dosaženo, a že slouží jako měřítko pro spolupráci EU s rozvojovými zeměmi;
- 2. konstatuje, že jednání byla zahájena v červnu 2012 a skončila v prosinci 2015 po 14 vyjednávacích kolech, a vyjadřuje politování nad tím, že následně došlo ke zpoždění ohledně předložení dohody k podpisu a ratifikaci;
- 3. zdůrazňuje ekonomický a strategický význam této dohody, neboť EU a Vietnam mají společný program a společné hodnoty – stimulovat růst a zaměstnanost, zvyšovat konkurenceschopnost, bojovat proti chudobě a dosáhnout pokroku při plnění cílů udržitelného rozvoje;
- 4. je přesvědčen, že dohoda přinese další výrazné posuny k nastavení přísných norem a náročných pravidel v regionu sdružení ASEAN a pomůže připravit podmínky pro budoucí meziregionální dohodu o obchodu a investicích; zdůrazňuje, že dohoda také vysílá silný signál ve prospěch otevřeného a volného obchodu v době, kdy se objevují protekcionistické tendence a je zpochybňován mnohostranný systém obchodování založený na pravidlech;
- 5. zdůrazňuje, že tato dohoda odstraní přes 99 % veškerých cel⁹; konstatuje, že se vstupem dohody v platnost liberalizuje Vietnam 65 % dovozních cel na vývoz z EU do Vietnamu a že zbývající cla budou posléze postupně zrušena během období deseti let; konstatuje

⁹ Vývoz z EU do Vietnamu: 65 % cel zanikne, jakmile vstoupí dohoda o volném obchodu v platnost, a zbytek bude postupně zrušen během období až 10 let (například v zájmu ochrany vietnamského automobilového průmyslu před evropskou konkurencí zůstanou cla na osobní automobily v platnosti celých 10 let); vývoz z Vietnamu do EU: 71 % cel zanikne se vstupem dohody v platnost, zbytek má být postupně zrušen během období až sedmi let;

také, že EU v okamžiku vstupu dohody v platnost liberalizuje 71 % svého dovozu a po uplynutí sedmi let bude v bezcelním režimu 99 % dováženého zboží; upozorňuje na to, že dohoda bude rovněž obsahovat specifická ustanovení s cílem odstranit necelní překážky pro vývoz z EU;

6. zdůrazňuje, že na základě této dohody selepší přístup k vietnamským veřejným zakázkám v souladu s dohodou o veřejných zakázkách (GPA), neboť Vietnam zatím není její smluvní stranou; zdůrazňuje, že kapitola dohody EVFTA věnovaná veřejným zakázkám dosahuje stupně transparentnosti a procesní spravedlnosti srovnatelného s jinými dohodami o volném obchodu, které EU podepsala s rozvinutými a vyspělejšími rozvojovými zeměmi;
7. vítá skutečnost, že zhruba 169 evropských zeměpisných označení bude mít výsadu uznání a ochrany na vietnamském trhu v míře srovnatelné s úrovní, kterou zajišťují právní předpisy EU, a to s ohledem na skutečnost, že Vietnam je pro EU důležitým trhem v Asii pro vývoz potravin a nápojů;
8. připomíná, že pokud jde o služby, jde Vietnam nad rámec svých závazků člena WTO, poskytuje lepší přístup v řadě dílčích sektorů podnikání a nabízí nový přístup na trh v oblastech, jako jsou služby balení zboží, služby v oblasti veletrhů a výstavnictví nebo služby pronájmu/leasingu; zdůrazňuje, že Vietnam poprvé umožnil poskytování přeshraničních služeb ve sféře vysokoškolského vzdělávání;
9. připomíná, že dohoda EVFTA pomůže Vietnamu pokročit v posilování ochrany práv duševního vlastnictví ku prospěchu držitelů těchto práv a spotřebitelů, jelikož Vietnam přistoupí ke smlouvám uzavřeným v rámci Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) týkajícím se internetu, které stanoví normy ve snaze zabránit nepovolenému online přístupu ke kreativním dílům nebo jejich využívání, chránit práva jejich vlastníků a řešit výzvy, které pro ochranu práv duševního vlastnictví představují nové technologie a způsoby komunikace;
10. zdůrazňuje, že dohoda zachovává právo EU uplatňovat své vlastní normy na veškeré zboží a služby prodávané v EU a respektuje unijní zásadu předběžné opatrnosti;
11. zdůrazňuje, že dohoda EVFTA obsahuje propracovanou, obsáhlou a závaznou kapitolu o obchodu a udržitelném rozvoji, která se zabývá pracovněprávními záležitostmi a otázkami ochrany životního prostředí; zdůrazňuje, že kapitola o obchodu a udržitelném rozvoji je navržena tak, aby přispívala k naplňování širších cílů politik EU, zejména pokud jde o inkluzivní růst, boj proti změně klimatu a v obecnější rovině prosazování unijních hodnot; zdůrazňuje, že uvedená kapitola slouží jako nástroj pro rozvoj a společenský pokrok Vietnamu v tom smyslu, že podpoří tuto zemi v jejím úsilí o posílení pracovních práv a zvýšení ochrany na pracovišti, jakož i ochrany životního prostředí;
12. vítá konkrétní kroky, které doposud učinila vietnamská vláda, mj. změny pracovněprávních předpisů a právní rámec pro minimální věk pro výkon pracovní činnosti, jejichž cílem je zákaz dětské práce a závazek usilovat o nediskriminaci a rovnost pohlaví v oblasti práce;

13. zdůrazňuje ovšem, že i přes tento pokrok stojí před vietnamskou vládou náročné úkoly; v této souvislosti vítá, že byla dne 14. června 2019 ratifikována základní úmluva Mezinárodní organizace práce č. 98 (o kolektivním vyjednávání), a vítá rovněž závazek vietnamské vlády ratifikovat dvě zbývající úmluvy zásadního významu, konkrétně úmluvu č. 105 (zákaz nucené práce) v roce 2020 a úmluvu č. 87 (svoboda sdružování) v roce 2023, a to v návaznosti na brzké přijetí nového zákoníku práce;
14. vítá závazek účinně provádět mnohostranné dohody v oblasti životního prostředí, jako je Pařížská dohoda o změně klimatu, a svým počínáním usilovat o zachování a udržitelné obhospodařování živých organismů ve volné přírodě, biologické rozmanitosti a lesů; připomíná, že dohoda stanoví konkrétní opatření pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a na podporu udržitelného a zodpovědného odvětví rybolovu, včetně akvakultury;
15. bere na vědomí závazek, který Vietnam přijal uzavřením dobrovolné dohody o partnerství pro prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví s EU ve snaze řešit problematiku nezákonné těžby dřeva a odlesňování; konstatuje, že tato dohoda je v platnosti od 1. června 2019 a zavádí pro všechny dovozce povinnost náležitě péče; vítá, že se tohoto procesu ve Vietnamu účastní otevřeným a konstruktivním způsobem všechny významné zainteresované strany;
16. upozorňuje na prvořadý význam provedení všech ustanovení a kapitol této dohody, přístupem na trh počínaje a udržitelným rozvojem a vymáháním všech závazků konče; v této souvislosti zdůrazňuje novou pozici vedoucího úředníka pro vymáhání pravidel v oblasti obchodu, který bude působit přímo pod vedením komisaře pro obchod;
17. vyzývá k účinnějšímu monitorování plnění dohody a k většímu úsilí o zajištění toho, aby se případné nedostatky s naším obchodním partnerem neprodleně řešily; požaduje, aby byla Vietnamu poskytnuta konkrétní odborná pomoc s prováděním určitých závazků prostřednictvím projektů a odborných znalostí, zejména ve spojení s ustanoveními týkajícími se životního prostředí a oblasti práce;
18. poukazuje na to, že je velmi důležité, aby se do monitorování provádění této dohody zapojila občanská společnost, a požaduje, aby byly po vstupu dohody v platnost bezodkladně zřízeny domácí poradní skupiny, v nichž bude vyváženým způsobem zastoupena občanská společnost;
19. uznává, že mezi dohodou o volném obchodu a dohodou o komplexním partnerství a spolupráci existuje institucionální a právní propojení, díky němuž zaujímají lidská práva ve vztazích mezi EU a Vietnamem ústřední místo;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, ESVČ, vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Vietnamské socialistické republiky.